

Johann Andreas Danz

J. A. Danzii [...] sive Spicilegium : exhibens, pro Chaldaismo Biblico paucas intra horas addiscendo, Nonnulla sparsim inserenda Nucifrangibulo Ebraeo, totius adeo Scripturae V. T. Nucleum, detracto cortice, gustandum exposituro

lenae: Bielkuis, 1689

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn766347540>

Druck Freier Zugang

17
1.2

CIC-1947^{1.2.}

1056.

J. A. DANZII

לקט שבתה

five

SPICILEGIUM,

exhibens,

pro

CHALDAISMO BIBLICO

*paucas intra horas
addiscendo,*

Nonnulla sparsim inserenda

Nucifrangibulo Ebræo,

*totius aded Scripturæ V. T. Nucleus,
detraçto cortice,
gustandum exposicuro.*

J E N Æ,

SUMTU JOH. BIELKII, BIBLIOPOLÆ
clæ IsclXXXIX.

Ag. Sychofen 1760

J. A. DANZIG

ANNO 1777

SPICILEGIUM

exhibens

no

CHALDAEANO BIBLICO

potius et auctoritate

obtinendo

Novumque Testamentum

Manuscriptorum Editionis

totius aedificationis et

delectationis

consuetudinis

JOH. B. B. BIBL. BIRIBORAE

CHALDAEIS

Admodum Reverendo ac
Præclarissimo

DNO M. DANIELI
WEIMARO,

Philologo Insigni, ac Ecclesiæ Nea-
gorensis Pastori Merentissimo,
Amico Veteri.

Tanta est *Ebraam* inter & *Chaldaam* linguam
affinitas, ut multis eadem visa, diversas mō-
dò referens Dialectos, haud aliter à se invicem
distinctas, quam Græca communis ab Jonica, Attica
& reliquis. Certè si Scripturæ ductum sequeris, tam
arcto inter se cohærent vinculo, ut neutra sine alte-
rà salutari velit; nec alterutra sine alterius cogni-
tione plenariè se patiatur intelligi. Imò nec *Dei Ver-
bum*, Novi non minus Fœderis, quàm Veteris, ritè
potest percipi, sine sufficienti *Utriusque* notitiâ. Si
vel maximè taceam integras Pericopas^a, quæ idio-
mate *Chaldeo* exaratae, textui V. T. Ebræo insperfa
deprehenduntur. Quot non occurrunt in medio
Ebraismo flexiones merè Chaldaicæ? Nulla orati-
onis pars ab istiusmodi formis est immunis. *No-
mina* exhibent terminationes ך. *Verba* Afforma-
tivum ך, ac diversorum Temporum Præformati-
va simultanea. *Particule* præfixum ך. *Omnes* com-
pensationem per Dagesch F. ei impressum literæ,
quæ

(a) Cujusmodi Gen. 34. 47. Jer. 10. 11. Dan. 2. à v. 4.
usque ad finem cap. 7. Esr. 4. 8. usque ad v. 18. c. 6. & deinceps
cap. 7. v. 12. ad v. 26.

quæ abjectam præcedit; formatione Ebraïcis e diame-
tro oppositâ. Præterea multarum vocum in textu
Ebrao vel semel vel rarò occurrentium sensus,
plurium Constructionum ratio, diversarumque phra-
sium usus, vel unicè vel omnium tutissime e Chal-
daismo repetitur. Et ad hunc quoque in infinitis
locis N. T. recurras, necesse est. Haud rarò id exi-
gunt voces purè Chaldaicæ; sæpius phrasæ: qua-
rum valor non aliunde indubitato cognoscitur,
quàm e testimoniis domesticis. Fateor equidem, his
rectius examinandis *Targumica* conferenda esse, &
inprimis *Talmudica*: quæ in multis recedunt à
Chaldaismo puro, nunc tradito. At hic viam pandit
ad reliqua: absque eo nullus ad ista aditus. Jam
Auditorum respiciens commodum ac desiderium,
ea solum exhibeo, quæ ad Ebraïsmum accedunt
propius; quæque à nemine Scripturam V. T. cogni-
turo, ullatenus ignorari poterunt. Talia quippe ad-
huc sunt *εὐτὸς τῆς Φιλήματι*: à reliquis plerique &
faciem avertunt, & animum. Satius verò fuisset,
suis quæque locis inseri: ut statim innotescat,
quàm accuratè in plerisque conveniat cum normâ
traditâ; & quàm pauca ea sint, in quibus recedat.
Impedivit id animus conjungendi cum modò me-
moratis, itemque Syriacis ac Samaritanis. Fiet ta-
men alterâ, si quam Deus dederit, *Nucifrangibuli* e-
ditione. Tu *Amicissime Weimare!* qui de his lingvis,
quas olim unâ mecum in hac Salana docebas, opti-
mè judicare nosti, accipe pagellas has, animi *Tibi*
conjunctissimi certos indices: donec brevî videas
clariores, forte & meliores. Vale ac age feliciter.
Dab. in Museo meo, idibus Decem. An. 1688.

Pro Chaldaismo Biblico inferenda.

AD §. 2. *Obs.* Præter alternationem literarum vel ejusd. Organi ^a, vel Quiescentium ^b; *Chaldaei* Ebraeorum voces suas faciunt, commutantes v. g. illorum literam ז in ט ^c; צ in ש ^d, vel in ע ^e; ש in ת ^f, raro in ט ^g; & quandoque ל in ר ^b, & ק in ע ⁱ; ac contra ^k.

a §. 6.

(a) ut pro כְּפִירָה פְּרוֹל ferrum Dan. 2. 33. פְּרוֹל כְּפִירָה sulphur כְּפִירָה קוֹבַע galea קוֹבַע תִּקַּן ordinavit
 אֲרַמְלָה אֲלֻמְנָה טַעָה erravit תִּבְנִי אֲרַמְלָה
 עֶסְרָה עֶשְׂרֵה סָמַר custodivit שָׁמַר decem
 (b) ex quarum mutatione saepe fit, ut verbum Ebraicè Imperfectum Quiescens, Chaldaicè reddatur Perfectum. v. g. pro נִוַּר est נָוַר luxit, Vid. Dan. 2. 22. pro רוּץ currere רוּץ, pro טוֹב bonam esse, Dan. 6. 24.
 דָּרַע &c. (c) זְרוּעַ brachium, Dan. 2. 32. דָּרַע
 יַעַץ consiluit, Dan. 6. 8. יַעַץ (e) אֲרֶץ terra, Dan. 2. 38. אֲרֶע (f) שׁוּב reverti, Dan. 4. 31.
 קָטַר קָשַׁר (g) תּוֹב (b) קָשַׁר ligavit, Dan. 5. 12. קָטַר
 אֲרַמְלָה אֲלֻמְנָה (i) אֲרַמְלָה אֲלֻמְנָה vidua, אֲרַמְלָה אֲלֻמְנָה
 עֵץ אֲרוֹן (k) אֲרוֹן ecce אֲרוֹן קִיס lignum & אֲרֶע

manu ad
vocalem
longam
syllaba
posita

§. 6. Obs. 2. Chaldaei non satis curiose ad hoc attendunt: hinc omnia hinc deducta vacillant; cujusmodi §. 8. 9. 18. &c.

§. 9, l. 1. (β). (:) post vocalem longam sæpè quiescit, inprimis si destituatur Meteg^a.

§. 11. II. Obs. 2. Loco Dagesch fortis sæpè adhibetur litera ם^b, rarius ea quam compensare debebat c.

§. 18. Ob neglectam hypothetin i.

§. 17

* Ad §. 8. not. (k) Dan. 2. 10. - כל col. (l.) Efr. 5. 8. אֶסְפְּרָנָא Os - par - na. Curiose hic ad formationem attendendum: cum ob neglectum principium l. §. 6. Obs. 2. traditum, ex syllabâ composita sonus o non satis tuto inferatur. (a) Efr. s. 6. שֶׁשֶׁבַצַר Schesch - bats - tsar. ibid. v. 8. מְדִינָתָא medbin - ta, & עִבְדֵיתָא Abhidb - ta. Efr. 4. 12. בְּאוֹשְׁתָא bi - usch - ta. Dan. 2, 23. גְּבוּרָתָא Gebhur - ta. ubivis enim literæ sequenti Dagesch lenè reperitur imprefsum, ex §. 11. l. 2. (b) Efr. 4. 13. מְנַדָּה pro מִדָּה v. 20. rad. מִדָּה coll. §. 19. & §. 29. (β). Dan. 4. 11. לְהַנְעִימָה fructus ejus, ex אֲבָכָה c. 4. 3. In - finit. Aphel, rad. עָלַל, coll. §. 45. 2. it. §. 19. ita Dan. 2. 9. אֲנַדְעָ v. 30. הֲנַדְעָ rad. יָדַע, coll. §. 44. Obs. 3. (c) Dan. 3. 4. עֲמִמָּיָא † ad §. 18. not. (m) it. a

§. 17. parùm curiosè hunc §. observant *d*.

§. 19. At verbo per Præformativum crescente, Dagesch forte imprimunt primæ radicali *e*.

§. 21. Ob incrementum finale, eam modò vocalem regulariter mutant, quæ antea fuerat ultima. Itaque rarissimè hic §. obtinet, ad imitationem Ebraismi *f*.

§. 22. II. (..) corripitur in (:)*g*. Sed 2. Verbo per Afformativa י, ב, ג, ד & נ — crescente, (..) mutatur in (.)

a 2

III. Etiam

Chald. Dan. 3. 7. — כַּל (d) Dan. 2. 40. כְּלֵי
 c. 4. 9. לְכַל c. 2. 5. תְּהוֹרְעוּנִי * ad §. 19. not.
 (g) *Chald.* Dan. 4. 11. גָּרָד rad. גָּרָד, cap. 6. 19. גָּרָד
 rad. נָדָד (e) Conf. §. 45. 2. Hinc etiam No. en
 מְעָלִי Dan. 6. 17. rad. עָלָל, compensato Dagesch li-
 teræ ע gutturalis, per vocalem longam, §. 20. (f)
 Dan. 2. 4. חֲלָמָא ex חָלָם c. 4. 2. sic c. 6. 20.
 נְגָה formatum ex Ebr. נָגַה Prov. 4. 18. &c.
 * ad §. 22 I. not. (a) *Chald.* ex אָנַשׁ Dan. 3. 10. fit c.
 4. 12. אֲנַשָּׁא &c. ex נָטִיל Dan. 7. 4. נְטִילָתָא sic v. 11.
 קְטִילָתָא v. 12. יְחִיבָתָא (g) ex צָלָם Dan. 2. 31.
 fit ibid. צִלְמָא, ex עָבַר Dan. 6. 21. fit c. 3. 26. עֲבָרוּתָא
 (b) Jof. 2. 3. אֲפִיקָי secunda fœm. Imp. Aphel, rad.
 נָפַק (i) ex קָרַב Dan. 3. 26. fit v. 8. קָרְבוּ,
 ex הִנְפִיק Dan. 5. 2. fit v. 3. הִנְפִיקוּ, ita Dan. 3. 2.

III. Etiam (·) futuri^k, in (:) corripitur.IV. (·) ^l, (-) ^m, & (·) ⁿ, quocunq; incremento finali accedente, corripuntur in (:). At 2. (-) manet, si affirmativum Verborum י. ^o, יר, & א-^q, accesserit.

§. 24. I. 1 & 2. in Præterito Peal, Affirmativo accedente, prius (:) mutatur in

חֲסָקָה ex חֲסָקָה rad. חֲסָקָה (k) ex יִסְגָד Dan. 3. 6. fit v. 28. יִסְגָדוּן, ita v. 15. חֲסָדוּן Sed (·) Imperativi manet, v. g. Dan. 4. 7. אֲכָלוּ אֲכָלוּ (l) ex חֲלָמָה Dan. 4. 2. fit v. 3 חֲלָמָה, ex מֶלֶךְ Dan. 2. 10. est v. 4 מֶלֶכָה v. 21. מֶלְכִין v. 37. מְלִכָה (m) ex פֶּשַׁר Dan. 4. 3. est c. 2. 25. פֶּשַׁר, ex הוֹרַע Dan. 2. 15. est v. 29. הוֹרַעַה, Aphel rad. יָרַע, ex בָּתַר post, fit Dan. 2. 39. בָּתַרְךָ (n) ex בֵּיתָה fit Efr. 5. 3. בֵּיתָה Dan. 3. 20. בְּחִילָה ex חֵיל ibid. ex תָּקַף Dan. 4. 8. dicitur c. 5. 2. תָּקַפְתָּ (o) I. Reg. 17. 10. סָבִי ex סָבָה Imperat. Peal, rad. נָסַב (p) Efr. 5. 7. שָׁרְחִי, Dan. 3. 23 נָפְלוּ c. 2. 9. אֲמָרוּ dicite, e. 6. 12 וְהִשְׁכַּחוּ (q) Dan. 7. 20 נָפְלוּ secundum Masoram. Ita Dan. 5. 5 נִפְקָה c. 7. 8. אֲתַעֲקְרָה (r) pro (-) alterante, Vid. §. 26. 2. * ad §. 24. I. not. (y) Chald. ex רָגַז fit Dan. 3. 13. בְּרָגַז Ad not. (z) Chald. ex בִּירְךָ Dan. 3. 17. fit c. 2. 38, בִּירְךָ - item v. 34. בִּירְךָ à sing. יָרַךְ Ad not. (a) Chald. Dan. 2. 4. מֶלֶכָה ex מֶלֶךְ Ad not. (b) Dan. 2. 4. חֲלָמָה ex חֲלָם c. 4. 2. Ad not. (c) Dan. 6. 20. נִגְדָה ex נִגְדָה

in (.)^r, sed ob Suffixum in (-)^s.

Obs. I. Contractionem hanc non amant, nisi in statu Constructo^r: extra quem, more consueto, vocalem posteriorem in(:) corripunt^u.

(r) Dan. 4. 6. ידעת v. 31. נטלת c. 7. 28. נטרות
 c. 5. 20. תקפת (s) Efr. 5. 12. סתרה (t) Dan. 5. 3.
 בית אלה, Sed Efr. 6. 15. בורה, Dan. 4. 32.
 בחיל שמיא sed. c. 3. 20. בחולה (u) Vid. 6.
 22. IV. At Dan. 4. 1. בביתי, pro בביתו, formam
 habet Ebr. ram. * ad §. 24. III. not. (x). Chald.
 Dan. 3. 13. וחמא ad not. (y) Chald. Dan. 7. 13.
 ex קדם Sed ex קבל dicitur v. g. Dan.
 3. 3. c. 5. 1. & c. לקבל * ad §. 26. 2. not.
 (y) Chald. (-) pro (-) in quibusd. Participiis Benoni, v. g.
 Dan. 2. 5. 8. אודה c. 2. 16. חשוין Vid. Efr. 6. 9. Dan. 4. 16.
 c. 5. 25. ופרסין Ad num. 3. not. (z)
 Chald. Efr. 4. 24. בטלת pro בטילה formæ
 נטילה Dan. 7. 4. Vid. ad 6. 22. I. Ad num. 9.
 not. (d). Chald. Efr. 5. 8. ידהם sic c. 7. 25. מני
 imperat. pro מני ad differentiam Præter. rad. מנה
 Ad num. 11. Contra Chald. est (-) pro (-) in imperat.
 Aphel verbi נרות, e. g. Efr. 5. 15. אחת sed cap. 6. 1.
 & v. 5. תחת Ad num. 16. not. (h).
 Chald. Dan. 3. 22. אוא pro אוא Part. Peil, rad. אוא
 Vid. 6. 48. I. Obs. Efr. 5. 15. — אול pro אול
 imperat. Peil. Vid. 6. 41. III. 1. Talm. & Syr. אול
 ex forma verborum בוי.

§. 32. 1. Pro ה saepius additur א x, nisi
N jam praeserit γ.

§. 33. I. Pluralis fit - I. è Masculinis
addendo ם z, 2 è foemininis vero ן a.

II. Dualis, qui rarior occurrit, adjicit ן b.

ad Notam IV. Definentia in ה c,
וה d, & ות e, in plurali, ה abjecto, lite-
ram antea quiescentem, Vocali quietis
pereunte, faciunt mobilem.

ad Not. VI. 4. hinc פחון f. Sed אב g,
אם b, & שם i, ante terminationem plu-
ra-

ra-

(x) ex חר Dan 2. 31. pro Ebr. אחר, fit Dan. 2.
9. חרה. ita ibid. שחיתה, v. 11. יקירה (y)
sed Dan. 4. 11. est דתאא ex Ebr. דשא (z)
Dan. 2. 11. אלהין v. 21. מלכין (a) Dan. 2. 6.
מתן Vid. v. 48. sic Dan. 5. 5. אצבען (b) Dan. 2.
34. &c. ירון ex יר, c. 7. 7. שפין ex שן, Efr.
6. 17. מאתין ex מאה Dan. 6. 2. coll. §. 25. II.
Obf. 4. (c) ex מלכות Dan. 3. 33. fit plur. abf.
מלכון unde Dan. 7. 27. Constructus, coll. §. 34. II. 4.
מלכות & ab hoc Emphaticus, coll. §. 34. III. Dan.
2. 44. מלכותא coll. §. 3. Obf. 1. (e) ex רבו
pro רבות coll. §. 57. Dan. 7. 10. fit ibid. plur.
Absol. רבון coll. §. 3. Obf. 1. (f) hinc Dan. 3. 2.
פחותא coll. §. 34. II. 1. & III. (g) Dan. 2. 23.
אבהתא Efr. 4. 15. אבהתא c. 5. 12. אבהתא
(b) Cod. Jeshammoth fol. 46. a. 1. 35. cum terminatione
Ebræa אמהות Jer. 16. 3. אמהות (i) Efr. 5. 10.

ralem cujuscunque Status inferunt ה.

§. 34. Status Nominum triplex est :
Absolutus, Constructus, & Emphaticus.

II. I. In Ultima () ante ה vel נ
transit in (-) ^k.

3. נ, ה ^l, atque ׀ ^m, terminati-
ones foemininae, mutantur in ה.

4. ׀ abjicitur, & praecedens ׀ quie-
scit in (..).

III. Emphaticus Status, Nominii in
Statum Constructum flexo, adjicit in fi-
ne נ ^o; ac in terminatione Plurali
(י)

שמהתהם coll. §. 39. II. 2. * ad §. 33. Not. V.
(s) Chald. ex יום est Dan. 6. 8. יומין Efr. 4. v.
15. 19. יומת (k) ex מלה Dan. 2. 9. fit v. 10.
מלת, ex פחה formæ צנב coll. §. 26. 12. Esdr.
5. 14. fit v. 3. פחת coll. §. 17. Caut 7. ad imita-
tionem Ebr. est Dan. 4. 31. שלטן עלם ex שלטן
ibid. (l) Dan. 2. 10. מלת ex מלה (m) ex
אצבעת רגליא Dan. 5. 5. fit c. 2. 42. אצבען
(n) ex חכמין Dan. 2. 26. fit v. 12. חכמי, ex
ירן Dan. 2. 34. est ירי &c. (o) Dan. 2. 4.
מלכא masc. sing. ex מלך vel מלך. Foem. ver. 5.
מלתה ex מלת v. 10. quod ex absol. מלה
v. 9. 10. ita Dan. 2. 10. ובשתא ex ובשת v. 20.
חכמתה ex חכמת, Foem. plurale Dan. 2. 41.
אצבעתה ex אצבעת v. 42. quod ex אצבען

(') dageffat, præmissio (-) p.

Obf. Desinentia in ך 1. terminatione Status Emphatici q, Generis ך, ac Numeri ך accedente, (') mutant in ך, præmissio (-) in (ך) elevato. Ast (ב) accedente ad Fœmininum terminatione Status Emphatici &c. ך illud, in ך mutatum, redit t.

2. Pluralis Mascul. Emphaticus simpliciter retinet formam Status Constructi ך; nisi quod sæpius literæ ך transponantur ך.

§. 36. I. Personalia (a) in Casu recto sunt 1. C. Sing. אָנָה pl. אַחְזָנָה, נַחְזָנָה vel אָנָן 2. Sing. Com. אָנָה vel אָנָה, plur. M. אַחְזָנָן vel אַחְזָנָן, F. אַחְזָנָה vel אַחְזָנָה 3. Sing. M. אָנָה, אַחְזָנָה, F. אָנָה, אַחְזָנָה plur. M. אַחְזָנָן vel אַחְזָנָן, F. אַחְזָנָה. (β) ad Ge-

c. 5. 5. & hoc ex sing. אַחְזָנָה ita Dan. 2. 22.

אָחְזָנָה (p) Dan. 2. 13. אָחְזָנָה

ex אָחְזָנָה v. 12. quod ex אָחְזָנָה (q) ex

אָחְזָנָה Dan. 2. 10. fit c. 5. 30. אָחְזָנָה (r) ex

אָחְזָנָה tertius, fit Dan. 2. 39. אָחְזָנָה, ita c. 2. 40.

אָחְזָנָה (s) Dan. 3. 8. אָחְזָנָה ita v. 12.

אָחְזָנָה (t) Dan. 7. 19. 23. אָחְזָנָה v. 4.

אָחְזָנָה v. 8. אָחְזָנָה (u) Dan. 2. 10.

אָחְזָנָה (x) Dan. 3. 8. אָחְזָנָה

NOMINUM		Singularia.		Pluralia.	
		PLURALIUM.	SINGULARIUM.	PLURALIA.	SINGULARIA.
	mei, a, a, C.	אֲנִי	מֵי, א, א, C.	אֲנִי	נוֹסְתֵר, א, א, C.
	F. tui,	אֲנִי	אֲנִי, א, א, M.	אֲנִי	F. Tuus, א, א, M.
	F. Ejus,	אֲנִי	אֲנִי, א, א, M.	אֲנִי	F. Ejus, אֲנִי, א, א, M.
	nostri, a, a, C.	אֲנִי	אֲנִי, א, א, C.	אֲנִי	נוֹסְתֵר, א, א, C.
	F. vestri, a, a,	אֲנִי	אֲנִי, א, א, M.	אֲנִי	F. vester, א, א, M.
	F. earum,	אֲנִי	אֲנִי, א, א, M.	אֲנִי	F. Earum, אֲנִי, א, א, M.

Pro Chaldaismo Biblico inferenda. 11

I. 3. Voce in ה Radicale ^k aut vocali terminatâ, pro ה. occurrit הו, vocali vocis ultimâ manente.

II. 4. Chaldaicè assumunt ו ^m.

5. Pluralia foemininae terminati-
onis, ordinariè assumunt Suffixa Singu-
larium ⁿ.

III. 1. Particulis על ^o, אחריו ^q, קדם ^q,
& אית ^r five איתו ^r, adduntur Suffixa Plu-
ralium. (β) בין ^s verò, בְּתוֹר ^r atque

תורה modò Singularium, Pluralium
modò.

IV. Pro י. in Verbis itidem dicitur
ני, præmisso (-) ^x, in Imperativis verò
(:) ^y; & pro הו ^z ac הו ^r venit הו ^r ac הו ^r.

b z Obs.

- (k) ex בנה fit Efr. 5. 11. בְּנֵהוּ (l) Dan. 7. 13. אֲבוֹהוּ c. 5. 6. שְׁנוֹהוּ Dan. 5. 2. אֲבוֹהוּ coll. II. 4. (m) Dan. 5. 2. אֲבוֹהוּ (n) Dan. 2. 23. אֲבוֹהוּ majores mei, ex אב coll. 5. 33. Nor. VI. 1. c. v. 32. אֲבוֹהוּ c. 4. 34. אֲבוֹהוּ (o) Dan. 4. 31. אֲבוֹהוּ v. 20. אֲבוֹהוּ (p) Dan. 7. 24. אֲבוֹהוּ (q) Dan. 4. 5. אֲבוֹהוּ (r) Dan. 2. 11. אֲבוֹהוּ c. 3. 14. אֲבוֹהוּ sed v. 18. אֲבוֹהוּ (s) Dan. 7. 8. אֲבוֹהוּ (t) Dan. 2. 39. אֲבוֹהוּ (u) Dan. 4. 9. אֲבוֹהוּ v. 11. אֲבוֹהוּ est forma ex Ebr. mixta; Vid. 5. 42. II. 3. אֲבוֹהוּ (x) Dan. 4. 2. אֲבוֹהוּ (y) Dan. 2. 24. אֲבוֹהוּ ex אֲבוֹהוּ coll. 5. 45. 2. (z) Jer. 28. 3. אֲבוֹהוּ coll. 5. 53. II.

Obs. 1. *Schva* secundæ radicalis *Peal*,
 accedente suffixo *levi*, redit in eam vo-
 calem, ex quâ ortum fuerat *b*.

2. Afformativum *N*, Infinitivi *Paël* &
 & *Aphel*^d, mutatur in *ן*

§. 40. 5. *Conjugatio* Chaldæorum
 secundum tres classes distingvitur; qua-
 rum singulæ & Activam, & Passivam for-
 mam habent. Cumque ap. Chaldæos
 & Syros Passiva forma etiam reciprocè
 quandoque sumatur; hinc quarta E-
 bræorum classis apud eos exulat.

Hebræorum
 Infinitivus
 isthæus Chal-
 dæorum silen-
 tiu in voci-
 bus activis.

§. 41. I. I. (β) *Passivum* ubivis A-
 ctivo præponit *ן*^e; & in tertia classe
ן, pereunte scil. *N* characteristico A-
 ctivi, & literæ *ן* Dagesch impressio.

Pro

(b) Jud. 9. 14. קטלתיה ex קטלת Ex 3. 12.
 שלחה ex שלחת ad quorum formam est Dan.
 4. 27. בנתה edificavi eam, Coll. §. 42. II. 3. (c)
 Dan. 3. 17. לשיוכותה c. 6. 15. לשיוכותה coll.
 §. 41. III. 5. (d) Dan. 4. 15. להודעתני c. 2. 26.
 להודעתני coll. §. 26. 8. rad. ידע Dan. 3. 16.
 להקמותה rad. טוב Dan. 5. 4. להקמותה
 קום, coll. §. 47. I. (e) ab Activo *Peal* בנה est
 Efr. 5. 15. fut. יתבנא coll. §. 41. III. 2. §. 48. I. 2. א
 מלא est Dan. 3. 9. התמלי coll. §. 3. Obs. 2. §. 48. I. 1. ab
 Act. *Paël* v. g. תחבל est Dan. 2. 44. תחבל de-
 structur. (f) Genes. 39. 1. אתחת descendere

Pro hoc tamen (γ) passim reperitur forma Ebraeorum *Hophal g*, Chaldaeis quandoq; sicubi opus, affirmativis adjectis *b*.

II. 1. Tempora omnia formantur à Præterito singularum Conjugationum; mutatis, in quibusdam, punctis & proprio apposito Characterè. Ita (α) Imperativusⁱ & Futurum^k Peal sub media habent (). (β) Infinitivi verò omnium Conjugationum desinunt in נָּ; excepto Peal, ubi Præterito præponitur מ m.

2. Chaldaei cum Ebraeis conveniunt: nisi quod (α) Præformativum (י) etiam in foeminino plurali adhibeaturⁿ. (β) Personis in י & י crescentibus; Paragogicum

factus est, ex נַחַת, ita ex נָּפַק Gen. 38. 25. מִתְּפַקָּא
educitur &c. (g) Dan. 5. 20. הַנְּחַת Dan. 6. 24.
הַסֵּק ex נִסְק coll. 5. 44. Dan. 7. 11. הַיִּבְרַת ex
אֲבַר coll. 5. 46. I. 2. (β) Dan. 5. 13. הַעֵל ex עָלָה
coll. 5. 45. 3. (γ), 5. 26. 8. (b) Dan. 4. 33. הַתְּקִינָה
ibid. הַיִּסְפָּת ex יִסַּף coll. 5. 46. 2. (β). Efr. 4. 15.
הַחֲרִיבָת Dan. 6. 24. הַעֵלוּ ex עָלָה (i) Dan.
4. 24. פָּרַק *abrumpe*. (k) Dan. 3. 6. יִסְגֵּר vers. 18.
נִסְגֵּר (l) Dan. 2. 13. לְהַתְּקִינָה v. 14. לְקַטְלָה
Dan. 4. 34. לְהַשְׁפִּילָה (m) Dan. 3. 2. לְמַכְנֵשׁ
5. 4. 23. לְמַשְׁבֵּק (n) Dan. 4. 18. יִשְׁכְּנֵן

14. Pro Chaldaismo Biblico inferenda.
 ygicum ordinariè^o apponitur. (γ) Plu-
 rale foemininum amat terminationem
 nominum.

Schema est sequens:

	1.		2.		3.	
Participia peil Benoni	קטרי	קטרי	קטרי	קטרי	קטרי	קטרי
Imperati- vus	קטרי	אתקטרי	קטרי	אתקטרי	קטרי	אתקטרי
Futurum	יקטרי	יתקטרי	יקטרי	יתקטרי	יקטרי	יתקטרי
Infiniti- vus	קטרי	אתקטרי	קטרי	אתקטרי	קטרי	אתקטרי
Præteri- tum.	קטרי	אתקטרי	קטרי	אתקטרי	קטרי	אתקטרי
	Peal	Ith-peel	Pael	Ith-paal	Aphel	Ittaphal.

(o) Jer. 10. 11. יתקטרי habet Affirmativum
 Ebrum, Vid. s. 43. II. 3.

III. 1. (d). pro (-) Peal etiam in quibusdam est hhirek p. Quod (.) pro (..) omnium Conjugationum passim occurrit ante radicalem ultimam q. Pro (..) verò futuri Peal pauca habent (..) r.

2. Characteristica Temporis posterioris in Aphel non semper succedit in locum prioris; sed saepe Characteristica ה, novus sive Futuri sive Participii superinducitur, notatus cum (:).

4. (a). Characteristicum ה Passivorum transponitur &c.

s. (a)

* ad §. 14. III. 1. (a). not. (a). Chald. Dan. 2. 10. שאל c. 6. 24. טאב. Ad (y) not. (d) hinc formes Dan. 6. 18. שמת coll. §. 47. l. 1. (y). (p) Dan. 2. 46. סגר c. 4. 8. תקף c. 6. 21. זעק ibid. יכל &c. (q) Dan. 2. 19. ברך benedicens. Ithpeel Dan. 2. 44. תשתבק c. 4. 13. יתיהב. Paal Dan. 3. 22. קטל Efr. 6. 12. שכן. Aphel Dan. 6. 14. אמן ex coll. §. 46. Obs. 1. (r) Dan. 3. 6. יפל rad. נפל coll. §. 44. Efr. 7. 20. תנתן (s) Dan. 2. 18. יהוברון ex אבר coll. §. 46. Obs. 1. (t) Dan. 2. 21. מהשנה ibid. v. 15. מרהצפה * ad §. 41. III. 3. Dan. 3. 30. הצרת c. 2. 10. ושמע Dan. 4. 24. וישפר v. 4. אמר אנה v. 11. אתרו ובררו (u) in Ithpeel Dan. 2. 44. תשתבק Dan. 5. 9. השתכחת in Ithpaal Dan. 7. 8. משתבשין Dan. 5. 9. שרה c. 3. 29. ושתורה c. 5. 6. משתרון coll. §. 48. II. 1. ex Dan. 4. 16. אשתומם ex שמם coll. §. 45. II. c. 4. 12. 20. יצטבע

§. (a) Præter $\dot{\gamma}^x$ ad primam radicalem adhibetur etiam $\dot{\gamma}$ quiescens in $(..)\dot{\gamma}$. (β) *secunda radicalis*, quando prima duplicata, semel tertiæ locum occupat z . (γ) *primâ radicalis*, cum præponitur ei Ψ^a vel η^b .

§. 42. 1. Ad *tertiam personam Singularis* quidem exprimendam η assumitur præcedente (-); *Pluralis* verò in Masculino $\dot{\gamma}$, in Fœminino autem N .

Schœma est sequens:

FUTURA		IMPER.	PRÆTERITA		SINGULARIA
in Paradigm. præced.			in Parad. præced.	M } F. }	
—	ע		ה	—	} 3.
—	ע		ע	—	
—	ע	in Paradigm. præced.	ע	—	} 2.
—	ע		ע	—	
—	ע		ע	—	} 1.
—	ע		ע	—	
					PLURALIA
				M. } F. }	
				M. } F. }	} 2.
				M. } F. }	
				C. 1.	} 1.
				C. 1.	

(x) Efr. 6. 3. מסבלין

(y) Dan. 6. 28.

Efr. 6. 15. שיצא coll. num. 1.

(z) Efr.

4. 12. שכללון v. 13. ישכללון

II. I. Prima Persona pluralis ^c, ac secunda utriusque generis & numeri ^d, retinet vocalem secundæ radicalis, quæ in tertia mascul. sing. adfuerat.

2. (α) Afformativum ^e in tertia foem. ^e, ac prima Com. f, singularibus Præteritorum, maximè ob Gutturalem vel ^g, nonnunquam unicum aut geminum (··), vel (-) vicarium sibi præmittit.

(β) Sæpe in secunda masc. ^g, potissimum Quiescentium tertiâ, Afformativum occurrit Ebraicum. Quæ præterea

(γ) Quiescentia Ultima pro ^h plerumque habent ^h ^b, & pro ^h Præteri-

(c) Est 5. v. 9. 10. שְׁאֵלָנָה (d) Dan. 4. 19.

וְהִקְפַּת Dan. 5. 27. הִקְרַחְתָּ Vid. num 2. (β). coll

5. 3. Obs. 2. Dan. 5. 22. הַשְׁפַּלְתָּ (e) Dan. 5. 10.

אָמַרְתָּ Dan. 2. 34. הִתְגַּדְרַתְּ Dan. 5. 11. הִשְׁתַּכַּחְתָּ

Dan. 2. 45. הִרְקַחְתָּ comminuit, rad. קקק coll. 45. 1. 2.

(f) Dan. 2. 25. הִשְׁכַּחְתָּ Dan. 3. 14. הִקִּימְתָּ Efr.

5. 12. שָׁמַת in quibus (··) volunt pro (··), ob tonum retractum.

(g) Dan. 2. 47. הִדְרַתְּ c. 5. 25. הִדְרַתְּ

וְיָדַעְתָּ Dan. 2. 41. חִוֵּתָהּ v. 35. הִוֵּיתָ

Ita secundum literas legerem, Dan. 4. 9. רִבִּיתָ; Maso-

retharum punctatio רִבַּת crebiffi, Talmudica est, ut Cod. Sanhedr. fol. 102. b. 1. 6.

(b) Dan 2. 35. רִבַּת c. 4. 19. עָרַתְּ c. 3. 27. מָחָה ex

מָחָה & מָטָה & מָטָה

18 *Pro Chaldaismo Biblico inferenda.*
teriti ⁱ ac imperativi ^k (Peal ordinariè)
ו, ac pro ו Futurorum ^l, adhibent ו.

*Nota Loco Præformativi futuro-
rum* (י), occurrit nonnunquam ל ^m.

3. (α). *Formæ* hîc occurunt *mixtæ* ex
diversis etiam linguis, Ebraica potissimum & Chaldaica ⁿ, Syriacâ rariùs.

(β). Inprimis observantur Verba non-
nulla, quæ quoad literas Imperfecto-
rum naturam exprimunt, quoad puncta
verò Perfectorum; vel in omnibus ^o, vel

in

(i) Dan. 2. 18. בעו c. 3. 27. שנו c. 5. 10. ישנו

(k) Dan. 3. 26. אתו venite, Efr. 4. 12. אתו vene-

runt. (l) Dan. 4. 13. ישנו v. 33. יבעון Dan. 7. 28.

תרתון c. 2. 6. תרתון Sed Dan. 3. 15. תרתון

c. 7. 26. יהערו (m) Dan. 2. 20. להו v. 43. להו

3. pl. masc. c. 5. 17. להו 3. pl. form. rad. הו coll. §.

48. II. 1. Obs. (α). * Ad num. 3. not. (q). Chald. ex Ho-

phal & Aphel Dan. 7. 4. הקימת Vid. §. 41. I. 1. (γ).

(n) Dan. 3. 13. היתו adduxerunt, 3. pl. Aphel,

quoad imperfectionem primæ, Chaldaum est, §. 46.

Obs. 1. Reliqua sunt Ebræa: Vid. §. 48. II. 1. Obs. Efr. 5. 3. 13.

רבנא purum Ebr. um foret לבנות; purum Chal-

dæum autem למבנא Vid. plur. num. præced. 2. (β). II.

§. 41. I. 1. (γ). §. 47. I. Obs. 1. Ita pronomina v. g. Dan.

2. 29. אנתה, secundum literas אנתה terminatione

Ebræâ. Efr. 5. 3. להם v. 4. להם; litera enim ם

in talibus est Ebræa. (o) Dan. 3. 13. c. 5. 2. להותיה

ad adducendum, ex אתה coll. §. 46. Obs. 1. §. 48. II. 2.

in quibusdam P.

§. 43. Obs. 1. חָיָה & חָיָה prater anomaliã teritiã, subinde quoque festantur imperfectionem mediã quiescentis.

§. 44. 1. 2. *Infinitivus Peal*, quia prima radicalis cum (:) quiescenti notanda, nihil in fine adjicit. *Imperativus* verò, primã abjectã, sub secunda radicali retinet puncta perfectorum.

Obs. 3. (β). formationem Verborum פֿ imitantur quæque nonnunquam ירע u & יכל x.

§. 45. *Geminantia secundam I. in Peal*
 c 2 Aphel

Obs. (β). Dan. 4. 27. בְּנִיתָהּ edificavi eam, Vid. §. 39. IV. Obs. 1. (p) Dan. 5. 13. הֵיטִי adduxit, ex אָתָּה coll. §. 46. Obs. 1. §. 48. I. 1. Dan. 5. 3. c. 6. v. 17. 25. הֵיטִי (q) hinc passim יָהָה coll. §. 47. Obs. 1. §. 48. I. 2. (r) Dan. 5. 19. מָחָה in vita servans. coll. §. 47. Obs. 1. Hoc verbum ap. Syros non minus, itemque Arabes, secundam abjicit. (s) Efr. 7. 20. לְמִנְתָּן (t) Dan. 2. 26. פָּקוּ egredimini, ex נָפַק (u) Dan. 2. 30. תִּנְרַע pro תִּנְרַע coll. §. 11. II. Obs. (x) Dan. 8. 29. יָכַל ita secundum Masoram c. 5. 16. תִּיכַל , cujus literæ formam habent Ebræam תִּיכַל ut c. 2. 10. Vid. §. 46. Obs. 2. (y) Dan. 2. 16. עַל pro עַל c. 5. 10. עַלְתָּ pro עַלְתָּ

Aphel = hujusque Passivo^a 1. secundam
radicalem abjiciunt, substituto in Prate-
rito Peal quidem pro (:) retrahendo (-).

Sed cum 2. in aliis, quae ab initio in-
crementum capiunt, defectus literae abjectae
per Dagesch F. compensetur, prima radi-
cali imprimendum^b: Hinc in iis commo-
dè non modò (:) potest retrahi^c, ac sub
ultima radicali retineri^d; verum etiam
*Vocalis ordinaria sub Praformativa
manet^e.*

Obs. Participium in Peal vel regula-
re est f, vel si secundam abjicit, pro
pun-

(z) Dan. 5. 7. להעלה pro להעלה coll. §.
26. I. Dan. 4. 3. להנעלה coll. §. II. II. Obs. (a)
Dan. 5. 13. העל v. 15. העל ad formam Ebraeam, pro
העלה coll. 41. I. (γ). (b) Dan. 2. 40. תדקק pro תדקק
coll. §. 41. III. (δ). ibid. מדקק coll. §. 41. III. 2. Dan. 2. 24.
העלה *introducme*, Dag. compensatum per vocalem
longam §. 20. in v. 25. הנעל per literam נ §. II. II.
Obs. Dan. 4. 24. מחן Infinit. Peal, pro מחנן
compensatione neglecta, §. 20. Obs. I. (c) Dan.
7. 7. מדקק (d) Gen. 49. 4. אחלה Aphel, ex חלה
Vid. Ebraea, ad Obs. 2. (e) Dan. 6. 25. דקק Dan. 2. 34.
ודקק & comminuit pro דקק coll. §. 27. 4.
§. 42. II. 2. (f) Dan. 4. 4. c. 5. 8. עלון quod
secundum literas punctetur עלון

puncto retrahendo adhibet (·)g.

§. 46. Obs. 1. N. Schvandum (α) in Peal quiescit in (..) ^b. (β) in Aphel vel in ׀ mutatur quiescens in hholemⁱ, vel in (׳) quod quiescit in (..) ^k.

§. 47. Quiescentia Ajin, secundam abjiciunt^l. & I. in Conjugationibus Levibus subsistunt (α) pro (:) retrahendo vocalem primitivam ^m; & amplius

c3 (β)

(g) II. c. c. Masorethæ habent עָלוּן; non tamen ultima, sed media radicalis fuisset omittenda, §. 43. Conf. ibid. Obs. 2. not. (x). * ad §. 45. II. Not. lit. (p). Chald. Dan. 2. 35. דָּקוּ pro דָּקוּ * ad §. 46. I. 1. not. (s). Chald. Efr. 7. 18. יוֹטֵב Ad 2. not. y). Chald. Dan. 2. 15. הוֹרַע c. 6. 11. מוֹרַא c. 2. 23. מוֹרַא coll. §. 42. II. 2. rad. יוֹרַא Efr. 4. 10. הוֹרַב Ad not. (z). Chald. Dan. 4. 33. הוֹסַפַּת (b) Dan. 4. 30 יאכל c. 7. 23. תֵּאכַל Dan. 2. 7. יֵאמֵר v. 6. יֵאמֵר v. 9. לִמְאֵר (i) ex אֵבֵר est Dan. 2. 24. תְּהוֹבֵר coll. §. 42. II. 2. ibid. v. 12. לְהוֹבֵר (k) Dan. 6. 21. הוֹיֵמֵן coll. §. 41. III. 1. (δ). ex אֵמֵן, unde Part. Dan. 2. 45. מְהוֹיֵמֵן coll. §. 41. III. 3. Unde ex אֵתֵן Dan. 5. 3. הוֹתִי cum punctis Perfectorum quoad primam. Vid. §. 42. II. 3. (β). * ad §. 46 I. Obs. 3. not. (m) Chald. Efr. 5. 14. הוֹיֵבֵל c. 7. 15. לְהוֹיֵבֵל ad II. not. (o). Chald. Dan. 6. 16. יֵדַע ex יָדַע (l) Dan. 5. 12. שֵׁם pro שׁוּם c. 3. 12. שִׁמּוֹ c. 5. 20 לְהוֹרַא (m) Efr. 6. 12. שִׁמַּת pro שׁוּמַת coll. §. 42. II. 2. ita Dan. 4. 30. סַפַּת ibid. v. 9. יֵדְרוּן secundum Masoram יֵדְרָן pro יֵדְרוּן vel יֵדְרוּן

(β) pro (-)vel (..)Ithpeel adhibent(·)ⁿ,
in paucis (·)° (γ) Pro (·) verò fre-
quentius ·P.

2. Participium Peal, præterquam
quod secundam Radicalem in N⁹ vel ⁿ,
mutet, regulale est.

Obf. I. *Præformativa* (α) (:) sub
prima radicali ablato, ipsæ sub se (:) po-
stulantⁿ, rarò (·)ˢ. (β) In Ithpeel autem
ה Dageschatur ⁿ.

§. 48. *Quiescentium tertiâ* נ, ה, י,
I. Voce à fine non crescente, desinunt
I. Omnia Præterita in י, x; extra Peal,
quod

(·)ⁿ repere Efr. 6. 12. & Dan. 4. 30. in Ithpeel Dan.
2. 5. יתשמון pro יתשומון Singularis יתשום
(·) Dan. 4. 9. יתוון coll. 5. 41. III. 1. (δ). (·)
Dan. 7. 5. קומי v. 10. יקומון Dan. 2. 39. יתקים
Sed דהוך habet (·) ex (-) Perfectorum §. 41. III. 3. Efr.
5. 5. יתך (·) Dan. 2. 31. קאם Dan. 7. 16. קאמא
(·) ex tenore hujus, pro דארוון Dan. 2. 38.
Masora legit דוירון cuius substitutz formæ exempla
passim. (·) Dan. 2. 39. יתקים pro יתקום (·)
Dan. 2. 44. תספ c. 5. 19 מוחא Vid. §. 43. Obf. I.
Hinc utroque Præformativo in Aphel manente, est
Dan. 5. 21. יתקים c. 2. 21. מתקים &c. Sed cum
Scheva est Efr. 6. 5. יתובון (·) Efr. 4. 21. יתשם
Dan. 2. 5. יתשמון c. 4. 9. יתוון Efr. 5. 8. מתשם
(·) Dan. 3. 19. Ithpeel התמלי Pacl c. 2. 24.
יחלי Ithpaal Efr. 5. 1. התנכי Aphel. c. 4. 10. יתגלי
Dan. 5. 13. יתתי ex יתתא coll. 5. 42. II. 3.

quod N₂ y habet, rarius ה₂, potissimum
in Intransitivis. 2. Futura^a ac Partici-
pia^b literæ ultimæ præmittunt (..).

3. Imperativi ordinariè habent (י.)^c.

4. Infinitivus in Peal, desinit in N₂.^d

Obs. In Participio Peil sæpius est י.^e

II. Voce in fine crescente

num. 1. Tertia non schvanda simpli-
citer abjicitur, unà cum puncto prævio s:
pro quo tamen in Participiis plur. masc.
venit (-), vocali literæ abjectæ ad se-
quens י dimissâ s.

Obs. 1. Ultima Manet in tertia plur.
foem.

(y) Dan. 2. 16. כַּעַה (z) c. 2. 22. שָׂרָא

(a) Peal Dan. 5. 7. יִקְרָא Ithpeel c. 6. 8. יִתְרַמָּא

c. 5. 12. יִתְקַרֵּי Pael Dan. 2. 4. נִחְוִיָּא Ithpaal v. 9.

וּשְׂתַנַּא Aphel vers. 7. נִחְוִיָּא (b) Peal Dan. 2. 5.

מִצְלָא Ithpeel Esr. 5. 3. מִתְרַבַּא Pael Dan. 6. 11. מִצְלָא

Ithpaal Prov. 18. 9. מִתְרַבַּא Aphel Dan. 6. 11. מִוִּדְא ex

דְּרָא coll. 5. 46. I. 2. (c) Dan. 2. 4. חַיִּי Esr. 7. 25. מְנִי ad

differentiâ Præteriti, ubi מְנִי (d) Dan. 5. 8. לְמִקְרָא

e. 3. 20. לְמִרְמָא (e) Dan. 2. 19. גְּלוּ v. 30. גְּלוּ Esr.

4. 18. 23. קְרוּ Sed Esr. 5. 11. בְּנָה Dan. 4. 1. שָׂרָה

c. 3. 19. חֻהָה v. 23. חֻהָה pro חֻהָה coll. 5. 26. 16. (f)

Dan. 3. 27. שְׁנוּ c. 4. 13. וּשְׁנוּ (g) Benoni Dan. 3. 27.

עֲנוּ c. 5. 9. שְׁנוּ v. 23. שְׁתִּין Dan. 3. 24. עֲנוּ

Peil c. 4. 24. עֲנוּ Dan. 3. 25. שְׁרוּ Pael Esr 6. 10.

מִצְלָא Dan. 5. 6. מִשְׁתְּרוּ in Ithpaal,

24 Pro Chaldaismo Biblico inferenda
 foem. Præteritorum; præcedente in Peal
 (ר)^b, in cœteris (ר.)ⁱ.

Obs. 2. Mutatur in (α) Mobile per pun-
 ctum ordinarium, in (a) Infinitivis^k.
 (b) Participiis foem. generis^l. & (c) Affor-
 mativis Futurorum^m. (β) Quiescens
 in (..)ⁿ vel (.)^o, in Prima singulari
 Præteritorum.

Obs. 3. In tertia (α) fœminina singu-
 lari^p. (β) Masculina plurali Præterito-
 rum^q, sæpe in ר mutatur, præcedente (.)^r;
 quod in fœminino nonnunquam dage-
 schatur^p, in masculino verò vocalem li-
 teræ ר expellit^q.

numi

(b) Jof. 24. 7. וַיִּחְזְאוּ & viderunt. (i) Jof. 10. 1.
 אֲתֵרְמִיָּא Gen. 19. 36. עֲרִיָּא (k) Dan. 6. 9.
 לְהַשְׁבִּיחַ c. 2. 10. לְהַחְוִיָּה (l) Dan. 7. 19. שְׁנִיָּה
 v. 3. שְׁנִיָּה v. 7. מִשְׁנִיָּה (m) Dan. 5. 17. לְהַחְוִיָּה
 coll. §. 42. II. 2. Not. (n) Dan 2. 26. חֻוִּיָּה c. 4. 2.
 חֻוִּיָּה (o) c. 7. 19. צְבֹתָ (p) Dan. 7. 15.
 אֲתֵפְרִיָּה Sed c. 6. 18. חֻוִּיָּה transposuit puncta,
 pro חֻוִּיָּה coll. §. 58. 2 §. 20. Obs. 2. Rad. אֲתֵרְ
 conf. §. 46. Obs. 1. (q) Dan. 7. 9. c. 3. 21. רְמוֹ
 Sed c. 6. 17. רְמוֹ c. 3. 28. שְׁנִיָּה Efr. §. 2. שְׁרִי
 Dan. 5. 20. חֻוִּיָּה c. 5. 3. חֻוִּיָּה ex אֲתֵרְ coll. §.
 46. Obs. 1. (β). §. 42. II. 3 (β). Sed אֲשֵׁתָיו Dan. 5. 3. 4.
 est ex Peal cum א Prothetico, Vid. §. 52.

num. 2. Tertia schvanda in י mutatur; quod quiescat in Præteritis τ^d Peal quidem in (..) r , cæterarum verò in (.) s .

Obs. (a) ante N Imperativi Peal, tertia N manet, quiescens in (τ) t .

(B) in secunda singulari Peal י illud soepe (cum Affirmativo Ebraico) puncta sua retinet u .

(γ) ante Suffixa vel abjicitur tertia radicalis x ; vel rarius in י y mutatur, aut N z .

Schema omnium Verborum, tam Perfectorum, quàm Imperfectorum, illis ordine subjunctorum, exhibent Tabulæ sequentes :

d PEAL

(r) Dan. 2. 23. בְּעִינָא c. 3. 24. רְמִינָא c. 2. 8.
 (s) Dan. 3. 2. מְנִית (t) 2. Sam.
 חִזְיָתָא 1. 24. בְּכַנְיָא flete. (u) Dan. 2. 43. חִזְיָתָא sed
 c. 3. 12. מְנִית (x) Dan. 2. 11. יְחַנְיָא (y) Dan.
 4. 32. כְּמַצְבִּיָא secundum velle suum. Dan. 2. 19.
 לְמַזְיָא Infin. Peal rad. אָנָא coll. 5. 46. Obs. 1.
 5. 54. I. Obs. 3. (z) Jud. 6. 18. עַד מוֹתָאִי ad
 venire me, rad. אָתָא

Pluralis

1. C.	2. f.	2. m.	3. f.	3. m.
קטלנא	קטלתו	קטלתו	קטלא	קטלו
נפקנא	נפקתו	נפקתו	נפיקא	נפקו
יתבנא	יתבתו	יתבתו	יתבא	יתבו
אכלנא	אכלתו	אכלתו	אכלא	אכלו
יד קנא	יד קתו	יד קתו	יד קא	יד קו
קמנא	קמתו	קמתו	קמא	קמו
גלנא	גלתו	גלתו	גלא	גלו

נקטלו	תקטלו	תקטלו	יקטלו	יקטלו
נפקו	תפקו	תפקו	יפקו	יפקו
יתבו	תתבו	תתבו	יתבו	יתבו
נאכלו	תאכלו	תאכלו	יאכלו	יאכלו
יד ק	תיד קו	תיד קו	יד קו	יד קו
נקום	תקומו	תקומו	יקומו	יקומו
נגלו	תגלו	תגלו	יגלו	יגלו

INFINITIVUS		PARTICIPIIUM	
קטל	קטל	קטל	קטל
נפק	נפק	נפק	נפק
יתב	יתב	יתב	יתב
אכל	אכל	אכל	אכל
יד ק	יד ק	יד ק	יד ק
קום	קום	קום	קום
גל	גל	גל	גל

Pell.

Benoni

יד קק vel יד קק
קאם vel קאם

קטל vel גל

AL

Singularis

		1. C.	2. f.	2. m.	3. f.	3. m.
PRÆTERITUM		קטל	קטל	קטל	קטל	קטל
		קטל	קטל	קטל	קטל	קטל
FUTURUM		קטל	קטל	קטל	קטל	קטל
		קטל	קטל	קטל	קטל	קטל
IMPERATIVUS		2. f.	2. m.	2. f.	2. m.	
		קטל	קטל	קטל	קטל	
Singularis		קטל	קטל	קטל	קטל	
		קטל	קטל	קטל	קטל	
Plurals		קטל	קטל	קטל	קטל	
		קטל	קטל	קטל	קטל	

Pluralis.

1. C.	2. f.	2. m.	3. f.	3. m.
אתקטלנא	אתקטלתי	אתקטלתון	אתקטלתי	אתקטלתון
---	---	---	---	---
אתקטלנא	אתקטלתי	אתקטלתון	אתקטלתי	אתקטלתון

נתקטל	תתקטלון	תתקטלו	יתקטלו	יתקטלו
---	---	---	---	---
נתקטל	תתקטלון	תתקטלו	יתקטלו	יתקטלו

מתקטל
 מתקטק
 מתתקט
 מתתקטל
 מתקטל
 מתקטל
 מתקטל

PARTICIPIIUM.

אתקטל
 אתקטל
 אתקטל
 אתקטל
 אתקטל
 אתקטל
 אתקטל

INFINITIIVUS

Pluralis.

1. C.	2. f.	2. m.	3. f.	3. m.
קטלנא	קטלתו	קטלתו	קטלא	קטלו
—	—	—	—	—
—	—	—	—	—
ד קטנא	ד קטתו	ד קטתו	ד קטא	ד קטו
קימנא	קימתו	קימתו	קימא	קימו
גלינא	גליתו	גליתו	גליא	גליו
נקטל	תקטלו	תקטלו	יקטלו	יקטלו
—	—	—	—	—
—	—	—	—	—
נדקדק	תדקדקו	תדקדקו	ידקדקו	ידקדקו
נקים	תקימו	תקימו	יקימו	יקימו
נגלא	תגלו	תגלו	יגלו	יגלו

INFINITIVUS

קטלא
 נקטא
 קימא
 גליא
 יקטלו
 יקימו
 יגלו

PARTICIPIIUM

קטל
 מנפק
 מיתב
 מאכל
 מדקדק
 מקים
 מגלו

EL.

Singularis.

1. C.	2. f.	2. m.	3. f.	3. m.	
קטלה	קטלה	קטלה	קטלה	קטלה	PRATERITUM
—	—	—	—	נפק	
—	—	—	—	יחל	
—	—	—	—	אכל	
דקקת	דקקת	דקקת	דקקת	דקקת	FUTURUM
קיסת	קיסת	קיסת	קיסת	קיסת	
גלית	גלית	גלית	גלית	גלית	
אקטל	תקטלי	תקטל	תקטל	יקטל	FUTURUM
—	—	—	—	ינפק	
—	—	—	—	יחל	
—	—	—	—	יאכל	
אדקק	תדקקין	תדקק	תדקק	ידקק	FUTURUM
אקיס	תקיסין	תקיס	תקיס	יקיס	
אגל	תגלין	תגל	תגל	יגל	

2. f.	2. m.		2. f.	2. m.	
קטלני	קטלני	Pluralis.	קטלני	קטלני	Singularis.
—	—		—	—	
—	—		—	—	
דקקני	דקקני		דקקני	דקקני	IMPERATIVUS.
קיסני	קיסני		קיסני	קיסני	
גלני	גלני		גלני	גלני	

ITH-

Pluralis.

1. C.	2. f.	2. m.	3. f.	3. m.
אתקטלו	אתקטלו	אתקטלו	אתקטלו	אתקטלו
אתגלו	אתגלו	אתגלו	אתגלו	אתגלו
אתקטלו	אתקטלו	אתקטלו	אתקטלו	אתקטלו
אתגלו	אתגלו	אתגלו	אתגלו	אתגלו
אתקטלו	אתקטלו	אתקטלו	אתקטלו	אתקטלו
אתגלו	אתגלו	אתגלו	אתגלו	אתגלו
אתקטלו	אתקטלו	אתקטלו	אתקטלו	אתקטלו
אתגלו	אתגלו	אתגלו	אתגלו	אתגלו

INFINITIVUS.	PARTICIPIIUM
אתקטול	מתקטל
אתגול	מתגל
אתקטלו	מתקטל
אתגלו	מתגל
אתקטלו	מתקטל
אתגלו	מתגל
אתקטלו	מתקטל
אתגלו	מתגל

PAAL.

Singularis.

r. C.	2. f.	2. m.	3. f.	3. m.
אתקטל	אתקטלי	אתקטלי	אתקטלי	אתקטלי
אתקטל	אתקטלי	אתקטלי	אתקטלי	אתקטלי
אתקטל	אתקטלי	אתקטלי	אתקטלי	אתקטלי
אתקטל	אתקטלי	אתקטלי	אתקטלי	אתקטלי

PRÆTERITUM.

אתקטל	אתקטלי	אתקטלי	אתקטלי	אתקטלי
אתקטל	אתקטלי	אתקטלי	אתקטלי	אתקטלי
אתקטל	אתקטלי	אתקטלי	אתקטלי	אתקטלי
אתקטל	אתקטלי	אתקטלי	אתקטלי	אתקטלי

FUTURUM

2. f.	2. m.	2. f.	2. m.
אתקטל	אתקטלי	אתקטל	אתקטלי
אתקטל	אתקטלי	אתקטל	אתקטלי
אתקטל	אתקטלי	אתקטל	אתקטלי
אתקטל	אתקטלי	אתקטל	אתקטלי

IMPERATIVUS

Singularis.

Pluralls

APHEL

Pluralis

1. C.	2. f.	2. m.	3. f.	3. m.
אקטלנא	אקטלתו	אקטלתו	אקטלנא	אקטלו
א פקנא	א פקתו	א פקתו	א פקנא	א פקו
ארתבנא	ארתבתו	ארתבתו	ארתבנא	ארתבו
אד קנא	אד קתו	אד קתו	אד קנא	אד קו
אק סנא	אק סתו	אק סתו	אק סנא	אק סו
אגלונא	אגלותו	אגלותו	אגלונא	אגלו
נקטל	נקטלו	נקטלו	נקטלו	נקטלו
נ פק	נ פקו	נ פקו	נ פקו	נ פקו
נרתב	נרתבו	נרתבו	נרתבו	נרתבו
נד ק	נד קו	נד קו	נד קו	נד קו
נקים	נקימו	נקימו	נקימו	נקימו
נגלי	נגליו	נגליו	נגליו	נגליו

INFINITIVUS

אקטלנא
א פקתו
ארתבתו
אד קתו
אק סתו
אגלותו

PARTICIPIIUM

נקטל
נ פק
נרתב
נד ק
נקים
נגלי

PHEL.

Singularis.

1. C.	2. f.	2. m.	3. f.	3. m.	
אקטלה	אקטלה	אקטלה	אקטלה	אקטלה	PRÆTERITUM
אפקה	אפקה	אפקה	אפקה	אפקה	
אזכה	אזכה	אזכה	אזכה	אזכה	
אקת	אקת	אקת	אקת	אקת	PRÆTERITUM
אקיסת	אקיסת	אקיסת	אקיסת	אקיסת	
אזית	אזית	אזית	אזית	אזית	
אקטלו	אקטלו	אקטלו	אקטלו	אקטלו	FUTURUM
אפקו	אפקו	אפקו	אפקו	אפקו	
אזכו	אזכו	אזכו	אזכו	אזכו	
אקת	אקת	אקת	אקת	אקת	FUTURUM
אקיסת	אקיסת	אקיסת	אקיסת	אקיסת	
אזית	אזית	אזית	אזית	אזית	

2. f.	2. m.	2. f.	2. m.	
אקטלה	אקטלו	אקטלה	אקטלו	Singularis.
אפקה	אפקו	אפקה	אפקו	
אזכה	אזכו	אזכה	אזכו	
אקת	אקת	אקת	אקת	Singularis.
אקיסת	אקיסת	אקיסת	אקיסת	
אזית	אזית	אזית	אזית	

IMPERATIVUS.

C 2

HTA-

§. 50. III. Præter וכלב etiam ך pro Relativo positum, cum (:) notatur.

Obf. Talmudici usurpant etiam ך in, ad, juxta &c. præfixum per (-) sequente Dagesch forti^a.

§. 53. II. *Ante Suffixa Futurorum* ^b,
ordi-

(α) Quid si huc referas Efr. 4. 13. אַפְתָּם *ad incrementum*, thematis פתה *dilatari*? Certè occurrit ם Heëmanthicum in שְׁלֹשָׁם, חֲרָטָם & hujus ipsius radicis פְּתָאם. Ultimâ radicali pereunte, (:) sub primam redit. * *ad. §. 52.* not. (u). *Chald.* ך adjectum est Dan. 5. 3. 4. אֲשֵׁתָיו biberunt, pro שתו rad. שתה coll. 5. 48. II. 1. Obf. 3. (β). * *Ad §. 53. I.* not. (x). *Chald.* Dan. 4. 1'. מְרָאֵי secundum masoram. Ubi tamen nil obstat, quo minus vel מְרָאֵי legas, ex sing. מְרָא Dan. 2. 47. Vel ad imitationem nominum Domini, quæ in formâ plurali usurpantur de persona unica, Vid. Synt. 5. 10. מְרָאֵי, ex sing. מְרָ. Dan. 7. 6. בְּאֶרְרָ (b) Dan. 4. 17. יְהוֹרְעֵנִי Dan. c. 5. 7. יְחַוְּנֵי c. 7. 16. יְהוֹרְעֵנִי Dan. 6. 17. וְשִׁוְּבָנִי Efr. 7. 21 c. 3. 15. וְשִׁוְּבָנִי Dan. 5. 17. וְשִׁוְּבָנִי c. 4. 4. 22. תְּרוֹשְׁנֵי וְתִקְנֵי c. 7. 23. וְתִקְנֵי

ordinarie^c, aliorum^d rarius, כ Epentheticum inferitur; quod, puncto suffixi re-
tento, degeschatur, praemisso (.).

(β) Verbo verò in Afformativum ꝑ
exeunte, huic nudè Dagesch imprimi-
tur, reliquis notis כ Epenthetici cessan-
tibus^c.

57. Apocope usitatissimè resecat lite-
ram ה terminationis Nominum וּת, וּת, וּת
&

(c) Dan. 4. 16. c. 5. 10. יִשְׁמְוֹנָה c. 5. 21. יִבְהַלְנָה
c. 7. 10. יִשְׁמְוֹנָה (d) 2. Reg. 2. 24. לְמִנְיָן

(e) Dan. 2. 5. 9. וְהוֹרְעוּנִי c. 4. 2.
יִבְהַלְנָה c. 5. 6. יִבְהַלְנָה. Quod enim ꝑ
Afformativum ante Suffixa retineatur, probant
exempla ad (b) ex Dan. 5. 21. & c. 7. 10. addu-
cta. Vid. Ebr. Obs. 1. * ad §. 54. I. 1. not.

(m). Chald. Efr. 5. 9. לְמִבְנָה ex מִבְנָה coll. §. 48.

II. 2. Obs. (γ). * ad §. 55. I. not. (n). Chald. Efr.

4. 21. שׁוּמִי * ad §. 56. I. 3. ad not. (g). Chald.

in Infinit. Peal, Dan. 3. 2. לְמִהָא venire, ex אָהָא

coll. §. 46. Obs. 1. ita ibid. v. 19. לְמִזָּא ad comburen-

dum, ex אָזָא Efr. 5. 11. לְמִמַּר dicendo, ex אָמַר

(f) Dan. 2. 5. נִרְוִי v. 33. אַחֲרֵי alia. (g) Dan.

7. 10. רְבוּ pluralis enim est l. c. רִבְוֹן coll. §. 33.

Nor. IV.

40 Pro Chaldaismo Biblico inferenda
& ברת, præcedente vocali ma-
nente.

(b) Dan. 2. 39. מֶלֶךְ c. 5. 11. וְשִׁכְלָתָנּוּ
Ita ¶ refecatur in Pronomine v.g. הַמֶּלֶךְ Ed. 4. 10. pro
הַמֶּלֶךְ * ad §. 58. 1. nor. (a). Chald. Dan. 3.
17. וְשׂוּיב v. 28. שׂוּיב ex שׂוּיב coll. §. 41. III.
5. Ad not. (b). ex Ebr. שׂוּיב poria dicitur Dan. 2.
49. תָּרַע coll. §. 2. Obf. Ex Ebræo פֶּרֶשׁ interpretatus est, formatur Chaldaeorum פֶּרֶשׁ interpretatio.
Durius enim est, derivari hoc ex פֶּתֶר Gen. 40. 16. 22.
&c. interpretatus est: unde פֶּתְרוֹן interpretatio, vel
פֶּתֶר interpres, l. c. v. 8. Cum Ebræorum שׂ Chaldaicè transeat in ת; non vice versâ. Ad not. (c).
Chald. Dan. 6. 18. הִתְתִּיתָּ pro הִתְתִּיתָּ Vid. §. 48.
I. 1. Obf. 3.

Pro Chaldaismo Bibli

ordinarie^c, aliorum^d r
ticum inseritur; quod, p
tento, degeschatur, pra

(β) Verbo verò in
exeunte, huic nudè Da
tur, reliquis notis Ḥ Ep
tibus^e.

57. Apocope usitatiff
ram Ḥ terminationis No

(c) Dan. 4. 16. c. 5. 10. הַלְּךְ
c. 7. 10. וְשִׁמְשׁוֹנִיָּה (d) 2.

(e) Dan. 2. 5 9.
וּבְהַלְּכֵנִי c. 5. 6. וְהִלְכֵנִי
Affirmativum ante Suffixa
exempla ad (b) ex Dan. 5.
Et. Vid. Ebr. Obs. 1. *

(m) Chald. Efr. 5. 9. לְמִבְנֵיָהּ
11. 2. Obs. (γ). * ad §. 55.
4. 21. שִׁימוּ * ad §. 56.
in Infinit. Peal, Dan. 3. 2. מִתְהַלְּכִים
coll. §. 46. Obs. 1. ita ibid. v. 19
dum, ex אָזַח Efr. 5. 11. מִמֶּר

(f) Dan. 2. 5. נִוְרֵי v. 33. חֲרֵי
7. 10. רְבוּ pluralis enim est l.
Nor. IV.

the-
re-

am;
mi-
fan-

ite-
וְהִלְכֵנִי
&

וְשִׁמְשׁוֹנִיָּה
לְמִבְנֵיָהּ

4. 2.

im;
obant
addu-
not.

5. 48.

Efr.
Chald.

מִתְהַלְּכִים
uren-

מִמֶּר
Dan.

6. 33.

